Ч. 276. Середа 27 (14) грудня 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Листи приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Приготовленя до реформи виборчої.

Політичний інтерес обмежає ся — так пише N. fr. Presse — майже виключно лиш на реформу виборчу, для котрої лагодить ся тепер відповідний проєкт закона. Під конець послідної сесиї парляментарної відбували ся всілякі необовязуючі до нічого переговори межи поодинокими партиями а також і з правительством, в котрих розходило ся передовсім о число мандатів і форму округів виборчих. Як зачувати, заявило правительство, що оно готове охотно приняти до відомости бажаня партий і, о скілько можна, їх увзгляднити, але остаточне рішенє о послідній викінченю проєкту закона мусить собі застеречи. По новім році мають розпочати ся переговори в обовязуючій формі.

О скілько можна доси розглянути ся в бажанях поодиноких партий, то видко взагалі два головні напрями. Насамперед ніякий нарід не хоче яко такий потерпіти шкоду на числі своїх заступників, а відтак не хотять і поодинокі краї зменшення числа їх заступників, противно, декотрі хотіли би ще збільшеня. Таке жадане ставлять іменно Галичина, Чехія і долішна Австрия а оправдують єго: Галичина своїм числом населеня, Чехія і долішна Австрия своїм високим оподаткованєм і дуже маленьким процентовим числом неграмотних людий (анальфабетів; в долішній Австриї єсть їх 4 прц. а в Чехії около 3 прц. всего населеня). Збільшене мандатів в тих краях, котрі після свого економічного і культурного уровеня могли би жадати якоїсь більшої користи в порівнаню з теперішним станом, при незміненім числі прочих піднесло би нагло значно загальне число всіх послів, а то вийшло би лиш на шкоду діловодства, бо з досьвіду знає ся, які то невигоди, коли парлямент занадто великий.

Виміряти тут справедливість і завести живу рівновагу всіх дійстних сил, буде, що правда, одною із найтруднійших задач реформи виборчої. Мимо того гадають, що тота задача дасть ся якось залагодити і що до кінця січня предложенє буде вже виготовлене а мабуть в половині лютого буде поставлене в палаті послів. Що дотичить справи розділу міст і сіл при твореню округів виборчих, то здаєсь, що під сим взглядом не будуть придержувати ся якоїсь одностайної засади, а противно мають бути притім миродайні бажаня партий та культурні ріжнородности поодиноких країв і округів, так що може бути, що в поодиноких краях будуть міста відділені від сіл а в инших ні, бо й взагалі переважає воля числити ся о скілько можна з провинциональними окремішностями. То відносить ся передовсім до Морави, де у Німців гадка національного катастру все ще стоїть на першім місци в їх розважуванях.

О плюральнім праві виборчім (після котрого один виборець міг би з ріжних титулів мати кілька голосів), о котрім в перших часах руху реформового так богато було бесіди, тепер поволеньки стало тихо; люди прийшли до переконаня, що з того не було би ніякої національної користи та й слаба суспільна охорона, котрої незначні користи перевисшило би значно социяльне невдоволенє, яке би викликало таке право виборче. Також і пропорціональне право виборче зі своїми математичними штучками не одушевляє нікого, так що по всій імовірности поодиноке право виборче майже без вимки буде признане. В парляментарних кругах ходить наконець чутка, що правительство займає ся дуже основно справою чистоти і свободи виборів, котра в практиці має бути забезпечена енерґічними постановами.

Ткач Ганс.

(З німецкого — Рудольфа Еберштадта).

Дім при Торґавскій улици, в найкрасшім місци Берлина і на пів пустий? Як то можливе?

— Очевидно, дуже дивно — відповів запитаний — і мешканє на долині виповіджене. Ніхто не хоче мешкати в тім домі; там щось страшить.

— — — — — — —

Осінь 1876 бачила добрі часи в околици ріки Суль. Фабрики оружия мали повно роботи, жнива випали дуже добре, міщани і селяни мали гроші. На празниках було житє і охота, люди могли видавати гроші і бавили ся. Так було одного хорошого дня у вересни на ярмарку в Оділєнберзі. В сали танців під „Білим конем" погасли послідні лямпи, молоді пари пішли домів або сходили на долину до гостинної комнати, повної веселих, галасуючих людий. В димі і гаморі ніхто майже не уважав, коли котрий з гостий застукав до задних дверий, які єму по трикратнім стуканю отвирано і сейчас замикано, скоро лиш увийшов. Там була комната для панів. Але нині служила до инших цілий. Червоний Дітер з Фельбаху держав банк, кількох селян сиділо довкола стола і грали в змінним щастєм. Другі стояли довкола, приглядали ся, або ставляли на карти, як попало.

— Ганс, іди; ти перешкаджаєш — сказав Дітер до одного стрункого, темноокого чоловіка, що не зводив очий з гри.

— Дай єму спокій, ти мав нині досить щастя — замітив грубий Гайнцман, що саме тепер виграв.

— А я кажу, що не потребуємо тут ніяких музикантів і роззяв! — крикнув Дітер і ударив кулаком в стіл.

— Що стало ся Дітер? Хто тобі тут заваджає? Боїш ся підглядача? — озвали ся з усіх сторін голоси.

Червоний Дітер мав їдку відповідь на устах, однако Ганс випередив єго і крикнув:

— Таляра на червінного короля!

Гра ішла дальше; карти роздано і червінний король не вийшов і таляр пропав.

— Ганс, то баран проводир — сказав Гайнцман.

Як сказав, так стало ся, бо всьо, що Ганс мав коло себе, пійшло за першим таляром. Програв всьо.

— Ти граєш за скоро, Ганс — промовив до него тепер єго сусід, високий, сухий мужчина і поклепав єго костистою рукою по плечи — за скоро, Ганс; нема спокою, нема щастя.

Ганс не відповів нічого. Той, що до него говорив, був Християн Бенц; він називав себе купцем, але правдивим єго занятєм була лихва. Єго не хибло нігде, де було весело і люди видавали гроші, на ніякім тарзі, на ніякім храмі; знав всіх людий на десять миль довкола, їх привички, хиби, легкодушність, гроші. Половина їх назвиск вписана на векслях перейшла через єго руки, або була записана в єго книзі. Він знав, хто дав грубому Гайнцманови гроші, які він так недбало кидав на карти. Міг сказати, для кого червоний Дітер згортав виграну, горячив ся, проклинав і перечив ся. Для него було то всьо комедиєю, а розпалені, скоро віддихаючі люди були єго акторами.

Ганс не рушав ся; єго очи були мов прикувані. „Коби я мав хоч таляра, то поставив би на жолудного хлопця; той мусить вийти" — сказав півголосом до себе. І хлопець дійстно вийшов; але що червоний Дітер не записував намірів, то Ганс з своєї доброї гадки не мав більше, як богато инших людий в подібнім случаю, іменно нічого.

Він оглянув ся за сусідом; той сидів на лавці за печию, вліпивши чатуючий погляд на стіл, як павук, що жде на свою жертву. Ганс підійшов до него.

— Християн, позич мені що! — сказав до него.

— Сам не маю нічо, ані феника — відповів той — спитай Леонгарда, не маю ні зломаного гроша коло себе.

— Я завтра віддам, Бенц — напирав Ганс. — Завтра буду в Гогенмаркт, твої гроші певні.

— Як собі щастя бажаю, не маю нічо при собі — впевнював Бенц. А по хвили додав: — Там на дворі маю теля. Відкупи від мене.

— Чи ти ошалів? — скрикнув Ганс.

— Відкупи — повторив тамтой спокійно. — Заплатиш мені за него векслем і продаш єго Леонгардови. Грошевих інтересів я не роблю.

Теля не було дороге; Ганс підписав

Ворохобня Лотишів в Росиї.

(II.) Хто і коли підготовив ворохобню Лотишів; хто і коли та якими способами доставив їм оружия, карабінів і револьверів та потрібної до того муніциї — сего доси ще не знає ся. Того лиш одного можна здогадувати ся, що аґітация вела ся вже від давна, а достава оружия і муніциї та орґанїзация повстаня наступила аж в послїдних часах.

Кілька недїль тому назад незвістні якісь проводирі ворохобнї розкинули між Лотишів відозву, взиваючу їх до оборони власного житя і майна, бо правительство росийске, іменно же полиция станула до спілки з Нїмцями, значить ся, з нїмецкими властителями більшої посїлости і за приватні гроші наймили „чорні сотнї", щоби ті знищили Лотишів. Требаж знати, що росийска полїция, чи то на власну руку, чи в порозуміню з висшими властями, противними конституциї, орґанїзували в самім дїлї „чорні сотнї" в ріжних сторонах держави як н. пр. в Одесї, Харкові, Києві, Варшаві, Москві і т. д., значить ся, наймали т. зв. хулїґанів, т. є. всїляку зволоч, готову до розбоїв і рабунку, щоби она під проводом тайних аґентів і перебраних полїциянів била інтелїґенцию, студентів, адвокатів, жидів і взагалї всїх тих, що домагають ся конституциї в Росиї і виступають против самодержавія. В Одесї н. пр. знайшли ся поважні і віридостойні люди, котрі готові були зізнати під присягою, що виділи між хулїґанами перебраних полїциянів.

Чи так мало дїйство бути чи нї, се вже річ меншої ваги; але у відозві було сказано, що тоті „чорні сотнї" мають іти від села до села, від міста до міста, все палити і розбивати, щоби винищити Лотишів зовсім і длятого єсть сьвятим обовязком кождого честного Лотиша взятись до оружия і боронити свій нарід, свою родину, своє житє і майно.

Відозва тота осягнула свою цїль, бо серед Лотишів настало велике занепокоєнє. Заворушило ся в цїлім краю, нарід почав сходити ся публично на збори, на котрих аґітатори почали проповідувати переворот дотеперішного порядку. Коли же опісля начальники громад, учителї, писарі і проча сїльска інтелїґенция почали розсилати післанців, котрі взивали нарід, щоби ставав до оборони против „чорної сотнї", то кождий селянин постановив боронити ся до послїдної каплї крови. Замість „чорної сотнї" збирали ся тепер Лотиші цїлими громадами, ішли від села до села, від міста до міста, відбирали жандармам і полїциянам а навіть і малим віддїлам войска їх оружиє та муніцию і усували росийских урядників.

Коли таким способом заворушенє дійшло було до найвисшого степеня, якісь аґітатори розпустили чутку, що ворога, себто „чорну сотню" побито вже десь „20 чи 30 верств звідси". Безпосередна небезпечність вже минула, але тепер треба брати ся до тих, що лагодили ту небезпечність і так раз на завсїгди забезпечитись від нападу тої „чорної сотнї". В тій цїли треба знищити правдивих виновників нещастя, треба поубивати нїмецких властителїв більшої посїлости та позабирати оружиє, з котрого они поробили склади на своїх дворах. В слїд за тим розпочали ся напади на двори нїмецких шляхтичів і оголошено, що вся двірска земля має від тепер бути майном громадским.

З великого числа нападів, які тепер розпочали ся, наводимо тут слїдуючий, про котрий розповіли ті, котрим удало ся втечи. Се дїяло ся в місцевости Шванебурґ. В недїлю по полудни о 4 год. явила ся тут перед домом лікаря — пастор тої місцевости втік був десь перед тим — велика товпа селян і зажадала від него (лікаря), щоби він сейчас постарав ся о то, аби депутацию тої товпи впущено зараз до двора, бо она має переконати ся, чи там нема складу оружия. Властителя того двора вже не було, бо він втік був перед тим, але лишив ся якийсь другий панок, котрий знов з иньшого двора втік був сюди, і один підофіцир, під котрого опікою властитель лишив був свій двір. Лікар поговорив з обома тими панами і постановлено було впустити депутацию. Явило ся отже кількох Лотишів а межи ними і якийсь студент. Складу оружия не знайшли, але зато забрали всї мисливскі рушниці і кілька ловецких ножів. Депутация заглянула в кождий кутик, зревідувала всї комнати, а відтак зажадала, щоби їй видати ключника і управителя маєтности. Обом тим особам хотїли ворохобники зробити смерть на місци, але докторови удало ся наклонити проводирів ворохобнї, що они обом засудженим на смерть лишили ще кілька днів часу, а самі пішли відтак до иньшого двора.

Вісти політичні.

Події в Росиї. — Нове міністерство в Італії. — Японїя а Хіна.

Про революцию в Москві наспіли слїдуючі дальші вістя: На улици Садовская, котра окружає місто півколесом, побудовали були повстанці барикади зі стовпів телеґрафічних, дошок і дротяних сїток. В недїлю були поодинокі части міста замкнені самі в собі, бо сполученя всюди поперериване. Улицю Тверску замкнуло було войско; на розі Садовскої і Тверскої недалеко давного тріюмфального лука збудовали були повстанці барикади а войско їх здобуло. Віддїли повстанців уставились були поза ґімназиєю в улиці Дмитрівка. Із сусїдних горбів давали повстанці сиґнали ракетами. Вистріли пушок чути було майже зі всїх сторін міста. На площи перед монастирем Страстної стріляли повстанці з якогось дому з анґлїйских мітралєз а відтак войско зачало бомбардувати той дім гарматами. Артилєрия обсадила була площу перед монастирем Страстної і острілювала бульварі Страстний і Тверский. Кілько людий згинуло підчас сих кровавих подій, доси ще не знати докладно. Кажуть, що по стороні ворохобників згинуло 400 а по стороні войска 50 офіцирів і 102 вояків. Число ранених єсть що найменше два рази так велике.

Про події в прибалтийскім краю доносять з Любеки: Пароход „Дайчлянд", коли тут приїхав з Риґи, переповнений був втікачами з Росиї. Були то по найбільшій части властителї більших посїлостий, котрі втікаючи могли забрати з собою лиш малі пакунки. Они розповідають, що відносини в прибалтийских провінциях суть страшенні. Правительство єсть зовсїм безсильне і мабуть вже всї властителї більших посїлостий повтікали. Хто завчасу не втік до міста, того певно убили.

Відносини в манджурскій армії мають бути також дуже сумні. Кажуть, що ґен. Лїневич, комендант тої армії, прислав слїдуючу депешу до царя: Половина чинної армії збунтувала ся, резервісти домагають ся, щоби їх сейчас вислано домів. Я не в силї бороти ся дальше против революцийної пропаґанди в моїй армії.

Новий італїяньский кабінет вже утворив ся в слїдуючім складі: Фортіс обняв президию, справи внутрішні і тимчасово теку рільництва; — Фінокіято, справедливість; — сенатор маркіз Санджуліяно, справи заграничні; — сенатор Ваккелї, фінанси; — Каркано, скарб; — ґен. Майноні д'Інтіняно, війна; — адмірал Мірабелльо, маринарка; — Дамайніс, просьвіта; — Тедеско, роботи публичні; — Марсенґо Бастія, почти і телеґраф.

шістьдесять марок, а Леонгард дав єму за теля трийцять. Він міг дальше грати, ставити і програвати.

Але Бенц ще раз поміг. Сим разом був бик. Леонгард знов відкупив. Кільканайцять разів в часї того вечера купував він то теля і бика, що стояли на дворі на ланцуху і так само мало знали, що з ними дїяло ся, як глупі люди не знали, що робили.

Але за третим разом Бенц був неумолимий. Присягав ся на чим сьвіт стоїть, що не має нїчого більше на продаж, а грошевих інтересів не робить. Всї намови, всї обіцянки були даремні. Ганс приглядав ся ще кілька хвиль грачам, відтак поволи і вагуючись відійшов. Кинув ще раз оком в кут, де сидїли Бенц і Леонгард; оба обчислювали ся, між ними лежала купа векслів. Бенц взяв їх і они щезли в єго глубокій кишени.

Холодний нічний воздух привів Ганса до сьвідомости. Що він зробив? Двіста марок за три місяцї — звідки він возьме тілько гроший?

Ганс був добрим ткачем; але ткацтво чим раз більше підупадало і менше приносило. Тодї придало ся єму знанє граня на скрипці; оно приносило єму добрий заробок по празниках і музиках; ба, від року жив він виключно з того.

Як єго жінка ждала на гроші, які мав нинї принести! А тепер! Боже, що з того буде!

Він задержав ся і розглянув ся, немов би дожидав, звідки помочи. За ним роздали ся кроки. Він пізнав високу, худу стать Християна, котрий вскорі дігнав єго. Хвилю ішли мовчки побіч себе.

— Ти не мав нинї щастя, Ганс — відозвав ся вкінци Християн — грубому Гайнцманови також не пішло лїпше. Нинї так, завтра так.

Ганс поглянув в сїрі, сьвітячі очи свого товариша. Що в нїм нараз заворушило ся? Майже не знав, як то стало ся; вхопив лихваря за горло і одним ударом кулака повалив єго на землю.

— Не хочу твоїх гроший, мої векслї менї віддай, ти псе проклятий! — крикнув ткач.

— Я їх не маю, Ганс, Бог менї сьвідком, що їх не маю! Они у Леонгарда! — ледве вишептав лихвар.

Одним сїпненєм розірвав Ганс плащ Християна і за хвилю мав в руцї то, чого глядав.

Зірвавшись пустив ся бігти і не задержав ся аж коло дверий своєї хати. Тихо перекрав ся через компату, в котрій спала єго жінка. Запалив тріски і папери, які через лїто назбирали ся в печи; слаба полумінь осьвітила єго розгорячене лице, коли розвивав папери. Петро Карбат, 15 падолиста, 80 марок; в огонь. Ерґ Гохштайн, 20-го, 72 марки; га, як горить! Мартин Унтерберґ, 24 грудня, 105 марок; веселих сьвят! Кароль Рот, 6 січня, 90 марок. А тепер послїдний, Антін Вальшмідт, 10 січня, 90 марок. — Бенц сказав правду, єго векслів не було між ними.

Ганс не запирав ся, коли єго на другий день увязнено. Судиї мали милосердиє над ним і післали єго лише на два роки вязниці; Господь мав милосердиє над єго бідною жінкою і покликав єї до себе по піврочі.

Коли два роки минули, не думав вже нїхто о Гансї, ткачи; він був забутий, пропав, щез з того сьвіта.

(Конець буде).

З Пекину доносять, що японьскі повновластники, котрі заключили звістний вже договір з хіньским правительством, виїхали до Тієнцину. Отворене манджурских міст для межинародної торговлї відбуде ся тодї, коли японьскі і российскі войска уступлять ся з Манджуриї.

Новинки.

Львів, дня 26-го грудня 1905.

— **Преосьв. епископ др. Хомишин** виїхав з Станиславова дня 24 с. м. на цїлий тиждень.

— **Дрібні вісти.** Нинї відбуває ся у Львові з'їзд віпоручників руского товариства педаґоґічного, т. є. заступників всїх філїй товариства. То перший з'їзд того рода. Видїл вибрав на своїм засїданю в суботу референтів для всїх точок з'їзду.

— **Реформа середної школи на Угорщинї.** Угорске мінїстерство просьвіти уложило проєкт реформи середної школи, на основі котрого замість дотеперішних ґімназий і реальних шкіл повстане один тип середної школи. В чотирох висших клясах такої школи учено би язиків: грецкого, францускогo, анґлїйского та італїяньского а також всюди однаково геометриї і хемії. Що до язиків, то в кождій школї будуть предметом наук два із згаданих, і ученик може вибрати собі їх до вподоби.

— **Стипендия для ремісничих термінаторів.** Маґістрат міста Львова оголосив конкурс на одну стипендию в квоті 300 К з фондациї ім. Северина Фютовского для тих, що учать ся ремесла. Старати ся можуть Поляки і Русини, що уродили ся в Галичинї і не переступили 20 лїт житя.

— **Різдвяне оповіданє.** Славний американьский гумορист, Марк Твайн, котрий недавно обходив 70-ті роковини уродин, обіцяв був м. р. ґазетї New-York Herald-ови написати оповіданє до різдвяного числа. Часопись заповіла єї своїм передплатникам, але Твайн не додержав слова. Різдвяне число мусїло вийти без того оповіданя, за що редакция одержала множество листів з жалобами; часопись просила писателя о поясненє причин тої несловности. Тодї він порадив їй видрукувати таке поясненє: „Марк Твайн обіцяв нам написати різдвяне оповіданє, але надумавши ся, прийшов до пересьвідченя, що коли опише подїю, яка лучила ся минувшого року, то буде то річ перестаріла, не надаюча ся до часописи; коли же опише подїю, яка лучить ся на сьвятий вечер Різдва в сїм роцї, буде она передчасна і читателї можуть єму зробити закид, що минає ся з правдою. В такім „труднім положеню" Марк Твайн постановив цїлком не писати різдвяного оповіданя — однако заплату взяв вже з гори і віддавати єї не думає".

— **Львівскі розбишаки.** При ул. Льва Сапіги побачив в суботу в ночи полїцийний вояк Радзевич двох підозріних мужчин, котрі несли якісь товари. Коли на єго питанє відповіли єму, що мають віднести товари до одного з поблизьких домів, Радзевич постановив їх супроводити. Однако в дорозї один з них почав утїкати, супротив чого Радзевич пустив ся за ним в погоню. Але в бізї посовгнув ся і упав, а тодї злодїй завернув нагле і кинув ся на лежачого на земли вояка і цильником скалїчив єго досить сильно в шию і в голову, а відтак утїк. Другого опришка придержав инший полїцийний вояк. На полїциї подав арештований, що назива€ ся Комендецкий і доказував, що не знає свого товариша.

— **Смерть в наслїдок неосторожности.** З Самбора пишуть: Властителька реальности Юлїя Фридрих вийшла дня 18-го с. м. до оранжериї положеної в огородї, аби там запалити в печи. В годину пізнїйше почули домівники прикру воню добуваючу ся з оранжериї. Коли там увійшли, застали Фридрихову лежачу на земли, але вже неживу. Коли хотїла палити в печи, займила ся на ній одежа і старушка — мала 67 лїт — живцем згоріла.

— **Огнї.** Сими днями погоріли в Мушинї, новосандецкого повіта, чотири селяньскі загороди. Шкода виносить близько 9600 корон.

— **Нещастна пригода.** Дня 21-го с. м. о годинї 4-ій рано найдено коло села Гочви, лїського повіта, в снїжній заметі в рові коло гостинця трупа селянина, незвістного поки що назвища, приваленого возом повним дошок. Той селянин мав походити з Монастирця, лїского повіта і віз в ночи з 20 на 21 с. м. дошки з Яблінок до Лукавиці. В дорозї віз імовірно зсунув ся до рова і привалив нещастного своїм тягаром.

— **Страшна пригода.** З Підгаєччини пишуть: В Білокерниці, повіта підгаєцкого, дня 20 с. м. упала жертвою загару цїла родина Петра Нича. Старий батько разом з донькою, сином і невісткою загоріли на смерть, стару матір удало ся привести до житя. Страшна дїйстно річ випроваджувати з хати разом чотири труни.

— **Найновійший самоїзд.** Найновійшим винаходом в области самоїздів то дрібнесенькі автомобілї, що мають вид черевика і дають ся прикріпити до чобіт з високими холявами. Такий автомобіль вводить ся в рух при помочи мотора з силою $1\frac{1}{2}$ коня. Довгий він на 15 цалів. Єго чотири колеса мають 8 цалів проміру і суть заосмотрені в гумові обруч . Акумулятори, сполучені з моторами тоненькими дротами, носить ся в поясї. Моторові чоботи важать 16 фунтів і коштують 400 К. Впрочім про тягар тих чобіт байдуже, бо чоловік, що ними послугує ся, не потребує зовсїм підносити ніг. Винахідником того найновійшого самоїзду єсть Француз Константінї, що перебув при єго помочи вже кількасот кільометрів, а тепер вибирає ся в дорогу з Парижа до Петербурга.

— **Самоубийство.** Дня 14-го с. м. найдено в Уличчі, дрогобицкого повіта, труна тамошного господаря, Сеня Савчана, що повісив ся на дереві. Причина самоубийства незвістна.

— **Вступайте в члени Руского Товариства педаґоґічного!** Подібні товариства в культурнїйших краях числять десятки тисяч членів і удержують сотки шкіл. Наше товариство з великим трудом удержує лиш дві школи: женьску видїлову ім. Шевченка і женьску семинарию учительску. Тож вступайте в члени товариства і приєднуйте для него нових членів зі всїх верств суспільности. Присилайте вкладки (річна 1 К, вписове 1 К). Купуйте книжочки видані товариством! Маємо повний маґазин книжочок а друкарня ще не заплачена і через се не можемо друкувати нових книжок. Книжочки наші відповідні для менших і старших дїтий, для молодежи і для читалень. Поміж тими книжочками є богато ілюстрованих. Хто бере за готівку, дістане 15%—30% опусту залежно від рода книжочок і квоти, на яку замовлено. Передплачуйте: „Учителя", одинoку руску часопись педаґоґічно-наукову, „Дзвінок", ілюстровану часопись для дїтий. Передплата виносить за „Учителя" і за „Дзвінок" по 6 К річно, для членів по 4 К річно. В послїдних часах видало товариство „В джунґлях" (цїна 1 К оправн. 1 К 30 с.), „Подорож сьв. Николая" (20 с.). Обі книжочки надають ся дуже добре для молодіжи і для читалень.

Телеґрами.

Берлин 26 грудня. Пiсля вістий з Варшави ухвалили тамошні урядники телеґрафічні більшостию голосів закінчити страйк. Відповідно до тої ухвали розпочато зараз службу.

Берлин 26 грудня. Після вістий насівших почтою з Лодзі вернули тамошні урядники телеґрафічні до служби. В місті спокій.

Барцельона 26 грудня. Виновник замаху на кардинала Касаноса єсть продирем ґрупи анархістів і називає ся Фозе Саляс-Комас. Загально припускають, що причиною замаху були неоправдані атаки деяких ґазет на кардинала.

Барцельона 26 грудня. Виновник замаху на кардинала Касаноса, Комас, зажив в хвили єго арештованя якоїсь отруї і небавком опісля помер.

Танґер 26 грудня. Султан не згодив ся, щоби марокканьска конференция відбувала ся в Мадридї замість в Альґесірас.

Софія 26 грудня. З причини нового закона примусового о цехах устроїли тутешні соцiяльні демократи масову демонстрацию перед собранием і розпочали вчера страйк. Президент собрания і мінїстер торговлї приняли депутацию робітників, котра домагала ся знесеня згаданого закона.

Шанґай 26 грудня. (Бюро Райтера). Вчера був тут спокій, але розійшла ся була чутка, що заносить ся на нові розрухи. Пороблено всї зарядженя, щоби не допустити до розрухів. В чутку, мов бя то Японцї причинили ся до викликаня розрухів, нїхто не вірить.

— **Дирекция товариства „Взаїмна поміч галицких і буковиньских учителїв і учительок"** до загалу П. Т. учителїв і учительок: 1) З огляду на те, що розвій товариства зависить лише від великого числа членів і то дїйстних членів, що платять правильно після деклярациї вкладки, просить і взиває дирекция тих, що надіслали провізоричні деклярациї в р. 1904 (в місяцях жовтни і падолисті), о скорше виповнене тепер офіцияльно присланих формулярів, а тих, що зголосили ся давнїйше а не одержали з якоїсь причини статуту і друків, щоби упімнули ся о те як найскорше і відтак звернули відворотно все виповнене як слїд. Ті деклярациї будуть основою до обчисльованя користий, які статут і реґулямін ухвалений збором признає членам в міру лїт належаня до товариства і високости місячної оплати. Добровільне підвисшенє місячної оплати (понад 1 К) є статутом предвиджене і приносить з собою висше вимірені виплати титулом пенсий, заосмотрень, виплат на похорони, посаги і т. д. Доки не наспіють всї деклярациї, годі буде покінчити всї роботи коло заснованя книг товариства і цїлого дїловодства. Всякі проволоки тут неумістні і прямо шкідливі. 2) Дальше просить дирекция сьвідомих учителїв і учительки о приєднуванє всїх своїх товаришів і товаришок з округів. Дирекция пішле статути і друки на кождий зазив (Львів, ул. Сикстуска ч. 47). 3) В многих округах нема ще приписаного статутом числа 10 членів, щоби заснувати відділ окружний, а сеж велика шкода для орґанізациї учительства і розвою товариства. Як раз лиш через відділи і виділи окружні зможе і рада надзираюча і дирекция виповнити задачі і обовязки предвиджені статутом, зможе згуртувати все учительство в цїли несеня взаїмної, як матеріяльної так моральної помочи, охорони і опіки. Головна справа без відділів окружних безсильна. 4) Просимо тому учителїв і учительки скликати довірочні збори в своїм окрузї (кождий участник повинен мати запрошенє); на тих зборах треба пояснити статут і інтенциї товариства, просимо взагалї при всїх нагодах гуртувати учительство по округах і присилати нам спис зголосивших ся, а ми сейчас пішлемо статут, друки і чеки. — *Вд Дирекциї.*

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).